

Examen VMBO-GL en TL

2022

tijdvak 1
woensdag 18 mei
9.00 - 11.00 uur

aardrijkskunde CSE GL en TL

Dit examen bestaat uit 44 vragen.

Voor dit examen zijn maximaal 55 punten te behalen.

Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Meerkeuzevragen

Schrijf alleen de hoofdletter van het goede antwoord op.

Open vragen

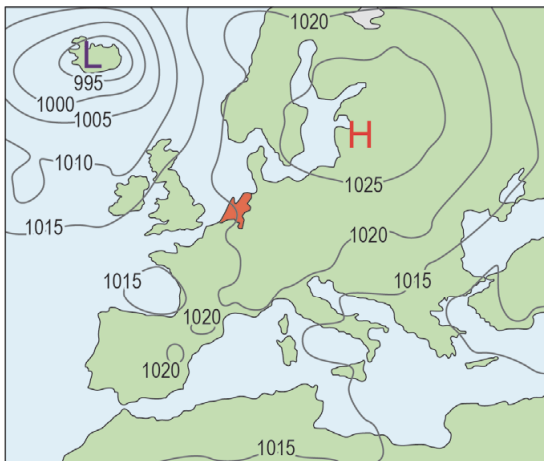
Geef niet meer antwoorden (redenen, voorbeelden e.d.) dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld twee redenen worden gevraagd en je geeft meer dan twee redenen, dan worden alleen de eerste twee in de beoordeling meegeteld.

Weer en klimaat

bron 1

Twee weerkaarten van Europa

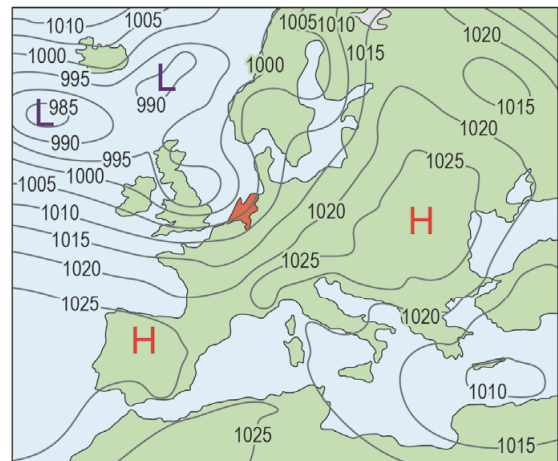
weerkaart 1

Legenda:

L lagedrukgebied   -1025- luchtdruk
H hogedrukgebied

weerkaart 2

Legenda:

L lagedrukgebied   -1025- luchtdruk
H hogedrukgebied

1p 1

Bekijk bron 1.

→ Beargumenteer op welke weerkaart te zien is dat de wind in Nederland het hardst waait.

Doe het zo:

- Kies eerst **weerkaart 1** of **weerkaart 2**.
- Geef daarna een argument voor je keuze.

bron 2

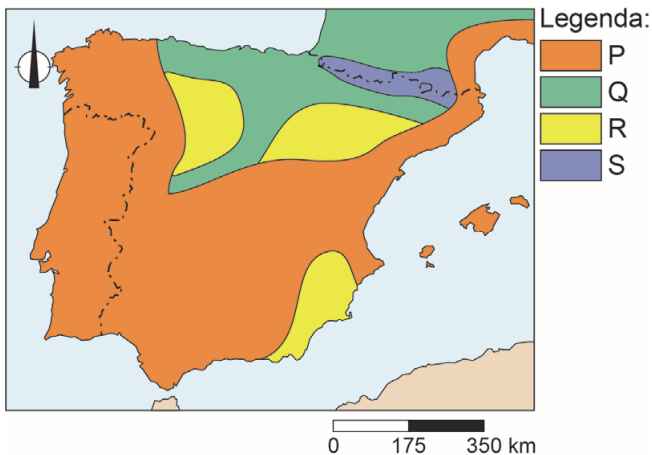
Natuurijs in Nederland

- 1p 2 Bekijk bron 2.
Schaatsen op natuurijs in Nederland kan tijdens een langere periode van vrieskou.
Bij welke weersomstandigheden is in Nederland de kans op het ontstaan van natuurijs het grootst?
- A bij een hogedrukgebied en een oostenwind
  - B bij een hogedrukgebied en een westenwind
  - C bij een lagedrukgebied en een oostenwind
  - D bij een lagedrukgebied en een westenwind

bron 3

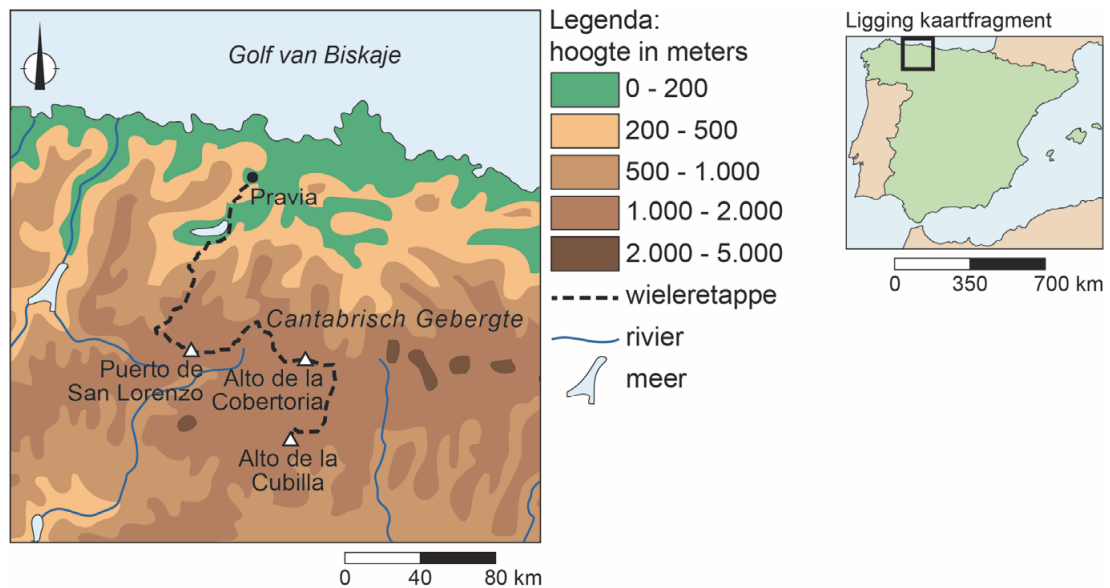
Klimaatgebieden Spanje

- 1p 3 Bekijk bron 3.
Spanje heeft meerdere klimaatgebieden. In bron 3 zijn de klimaatgebieden van Spanje aangeduid met de letters P, Q, R en S. Een van deze klimaatgebieden heeft hetzelfde klimaat als Nederland.
Welk klimaatgebied heeft hetzelfde klimaat als Nederland?
- A klimaatgebied P
  - B klimaatgebied Q
  - C klimaatgebied R
  - D klimaatgebied S

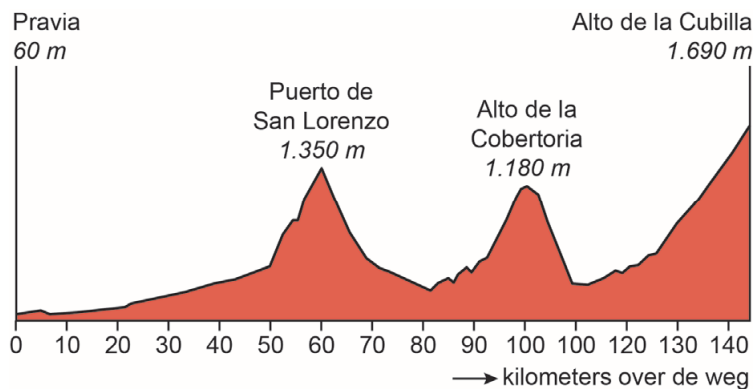
bron 4

Route van de wieleretappe in de Ronde van Spanje op 9 september 2019

bron 5

Hoogteverschillen in de wieleretappe in de Ronde van Spanje, van Pravia naar Alto de la Cubilla, 9 september 2019

1p 4 Bekijk bron 4 en bron 5.

De wieleretappe van 9 september 2019 in de Ronde van Spanje begon in Pravia en eindigde op de Alto de la Cubilla. Tijdens de start in Pravia was de temperatuur 20 graden Celsius.

→ Beargumenteer hoe hoog ongeveer de temperatuur bij de finish op de top van de Alto de la Cubilla was.

Doe het zo:

- Kies eerst **10 graden Celsius** of **25 graden Celsius**.
- Geef daarna een argument voor je keuze.

- 2p 5 Bekijk bron 4 en bron 5.
De finish op Alto de la Cubilla lag aan de loefzijde van het Cantabrisch Gebergte.
Hierover worden drie uitspraken gedaan.
Uitspraak 1: de loefzijde van het Cantabrisch Gebergte krijgt meer neerslag dan de lijzijde.
Uitspraak 2: de neerslag die valt aan de loefzijde van het Cantabrisch Gebergte wordt aangevoerd door een afluende wind.
Uitspraak 3: door klimaatverandering verschuiven de vegetatiegordels in het Cantabrisch Gebergte naar beneden.
→ Neem de cijfers 1, 2 en 3 van de uitspraken over op het antwoordblad en zet erachter of de uitspraak juist of onjuist is.

bron 6

Krantenkop, 2 december 2019

Langere zomers, meer hittegolven, zeespiegelniveau omhoog en meer bosbranden in Spanje

- 1p 6 Lees bron 6.
In bron 6 staan gevolgen van klimaatverandering voor Spanje. Dezelfde gevolgen zullen ook merkbaar zijn in Nederland, al zal Nederland meer last krijgen van de gevolgen van zeespiegelstijging dan Spanje.
→ Geef de natuurlijke oorzaak waardoor Nederland meer last zal krijgen van de gevolgen van zeespiegelstijging dan Spanje.

bron 7

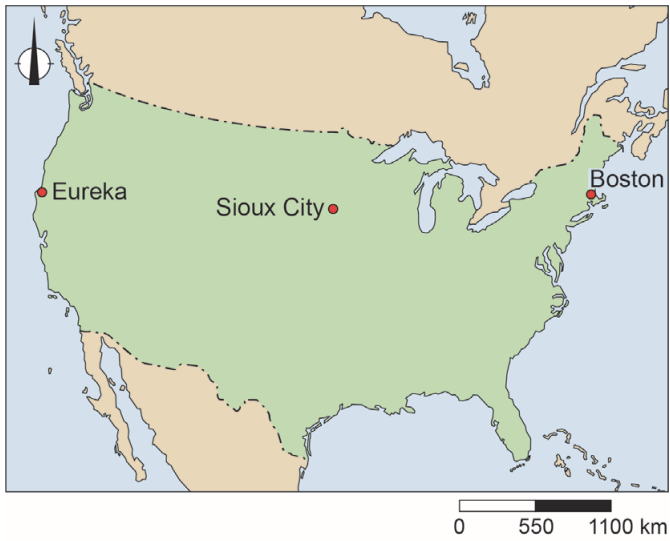
Landschap in Zuidoost-Spanje

- 1p 7 Bekijk bron 7.
In het landschap van bron 7 is nauwelijks vegetatie, waardoor de bovenste laag van de bodem tijdens stortbuien makkelijk wegspoelt.
→ Welk kenmerk van het landschap in bron 7 draagt nog meer bij aan het wegspoelen van de bodem?

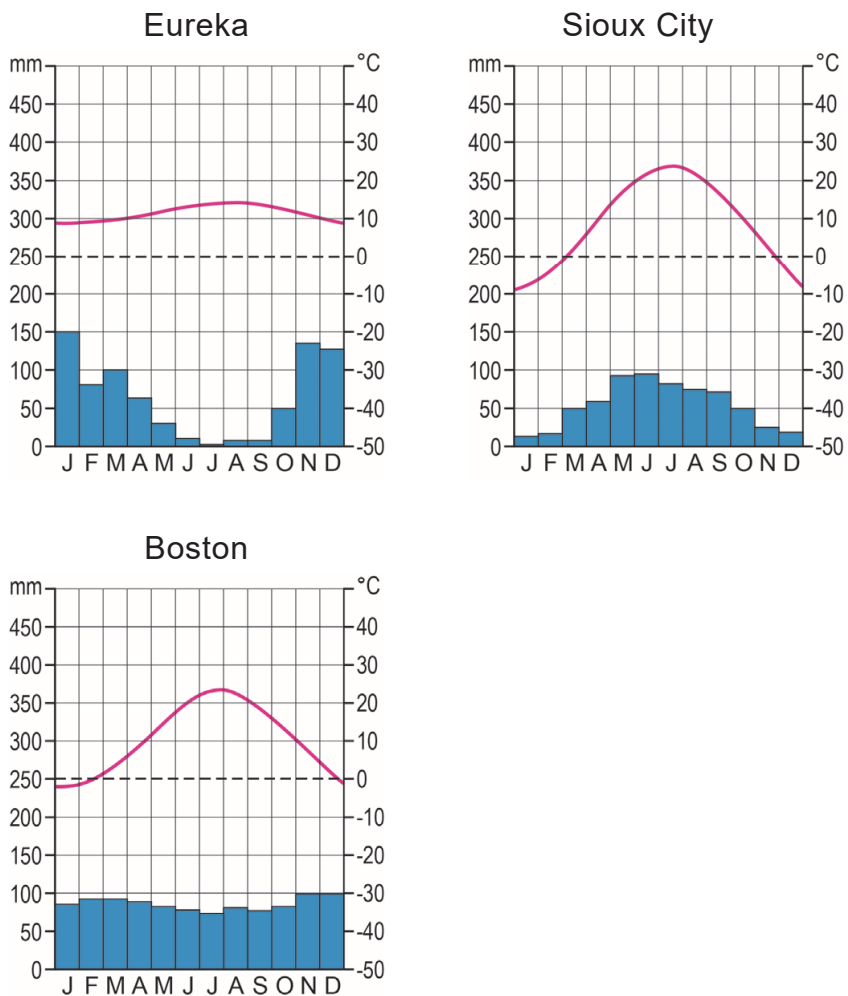
bron 8

Drie plaatsen in de Verenigde Staten

bron 9

Klimaatgrafieken van drie plaatsen in de Verenigde Staten

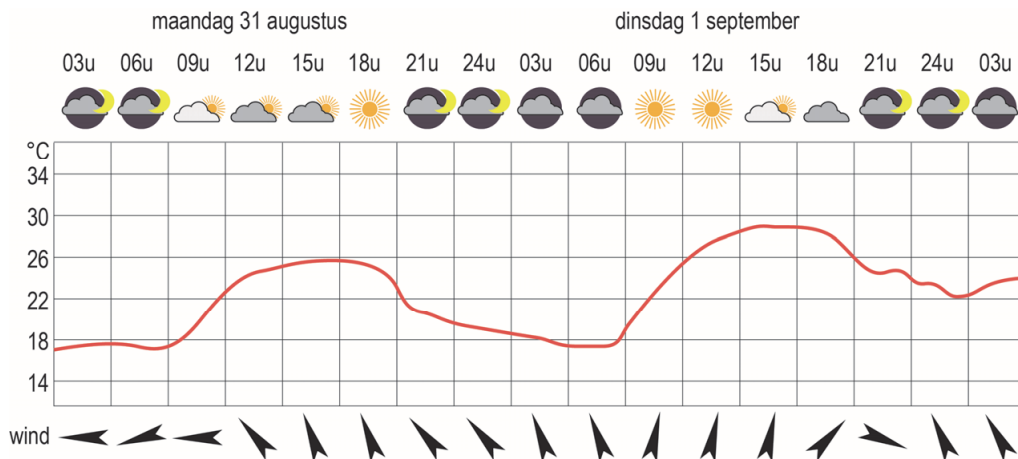
- 1p 8 Bekijk bron 8 en bron 9.
Waar staan de klimaten juist bij de plaatsen uit bron 8?

	Eureka	Sioux City	Boston
A	gematigd zeeklimaat	landklimaat	mediterraan klimaat
B	gematigd zeeklimaat	mediterraan klimaat	landklimaat
C	landklimaat	gematigd zeeklimaat	mediterraan klimaat
D	landklimaat	mediterraan klimaat	gematigd zeeklimaat
E	mediterraan klimaat	gematigd zeeklimaat	landklimaat
F	mediterraan klimaat	landklimaat	gematigd zeeklimaat

- 1p 9 Bekijk bron 8 en bron 9.
Eureka, Sioux City en Boston zijn plaatsen in de Verenigde Staten. Het is opvallend dat het temperatuurverschil tussen zomer en winter in Sioux City groter is dan in Eureka en Boston.
→ Leg uit waardoor Sioux City een groter temperatuurverschil tussen zomer en winter heeft dan Eureka en Boston.
Doe het zo:
- Kies eerst of dit wordt veroorzaakt door de **ligging ten opzichte van zee** of door de **breedteligging**.
  - Geef daarna aan hoe door de ligging het grotere temperatuurverschil ontstaat.

bron 10

Weersverwachting voor Detroit (Michigan, Verenigde Staten)
op 31 augustus 2020 en 1 september 2020.

1p 10

Bekijk bron 10.

Over de weersverwachting in bron 10 worden twee uitspraken gedaan.

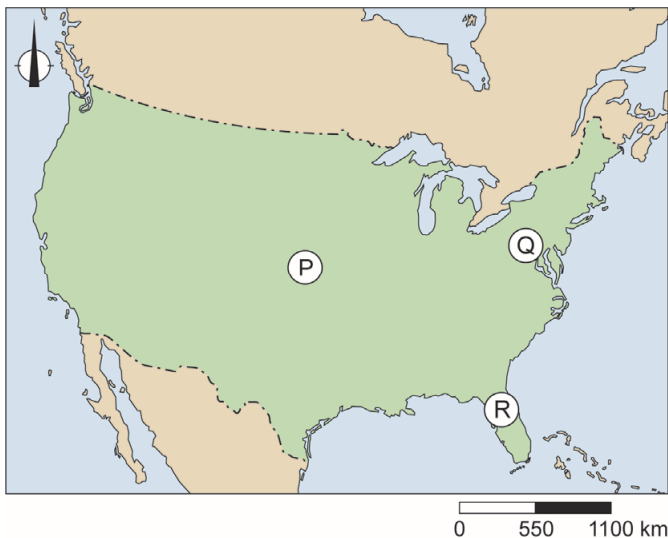
Uitspraak 1: bron 10 toont alleen weerelementen en géén klimaatfactoren.

Uitspraak 2: de verandering van windrichting wordt veroorzaakt doordat
luchtdrukgebieden zich verplaatsen.

→ Neem de cijfers 1 en 2 van de uitspraken over op het antwoordblad en
zet erachter of de uitspraak juist of onjuist is.

bron 11

Drie gebieden in de Verenigde Staten

bron 12

Drie vormen van agrarisch bodemgebruik in de Verenigde Staten

foto 1

foto 2

foto 3

1p 11 Bekijk bron 11 en bron 12.

Waar staan de gebieden uit bron 11 juist bij de foto's uit bron 12?

	foto 1	foto 2	foto 3
A	gebied P	gebied Q	gebied R
B	gebied P	gebied R	gebied Q
C	gebied Q	gebied P	gebied R
D	gebied Q	gebied R	gebied P
E	gebied R	gebied P	gebied Q
F	gebied R	gebied Q	gebied P

- 1p 12 In 2019 werden de Verenigde Staten getroffen door maar liefst acht zware stormen en twee tropische orkanen. Door klimaatverandering wordt het zeewater steeds warmer en daardoor veroorzaken stormen en orkanen steeds meer neerslag.

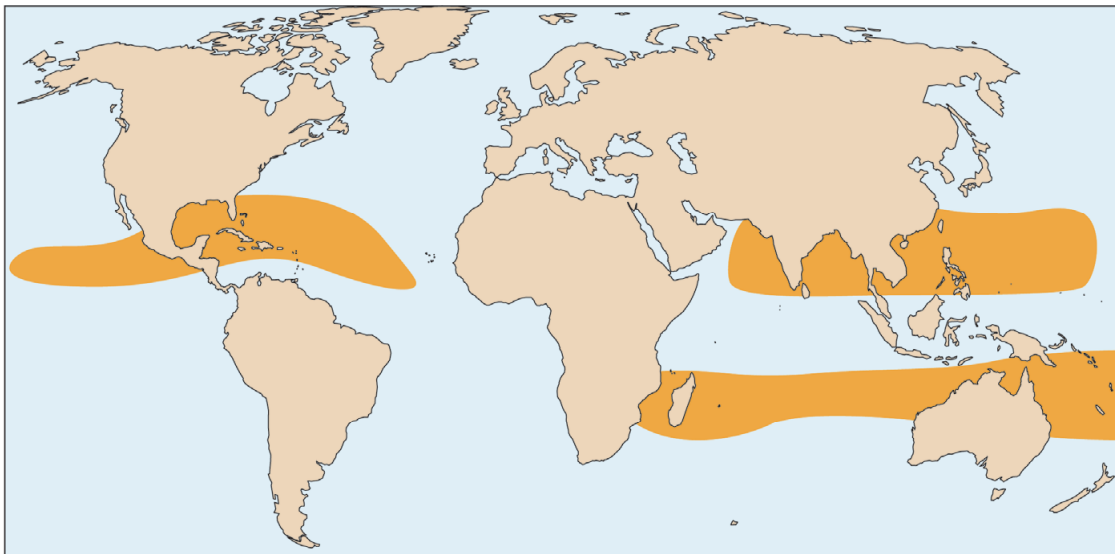
→ Leg uit waardoor warmer zeewater meer neerslag veroorzaakt tijdens orkanen en stormen.

Doe het zo:

- Kies eerst door het warmere zeewater ontstaat er **meer** of **minder** verdamping.
- Geef daarna aan hoe dit leidt tot meer neerslag.

bron 13

Gebieden waar tropische orkanen ontstaan

Legenda:

 gebieden waar tropische orkanen ontstaan

bron 14

Tekst met keuzemogelijkheden

Boven sommige delen van de Atlantische Oceaan ontstaan tropische orkanen. Er ontwikkelt zich dan een krachtig

... **1** ... (hogedrukgebied / lagedrukgebied) dat zich naar het westen verplaatst. Voor de kust van de Verenigde Staten buigen de orkanen meestal af naar het ... **2** ... (noorden / zuiden).

Boven ... **3** ... (land / zee) neemt de windkracht snel af.

Boven warm zeewater ontstaan makkelijk orkanen.

Daarom komen in de Verenigde Staten de meeste orkanen tussen ... **4** ... (mei en juli / augustus en oktober) voor.

- 2p 13 Bekijk bron 13 en lees bron 14.

In bron 14 staat achter de cijfers 1, 2, 3 en 4 een keuzemogelijkheid.

→ Neem de cijfers uit de tekst over op het antwoordblad en zet de juiste keuze erachter.

bron 15

Krantenkop, 27 augustus 2020

Orkaan Laura bereikt Amerikaanse kust, windstoten tot 240 kilometer per uur verwacht

1p 14 Lees bron 15.

Orkaan Laura heeft in 2020 voor veel materiële schade gezorgd in de Amerikaanse staten Texas en Louisiana. Pas uren nadat orkaan Laura verdwenen was, kon begonnen worden met de hulpverlening.

→ Geef een gevolg van orkaan Laura waardoor de hulpverlening zo laat op gang kwam.

bron 16

Waarschuwbord voor een orkaan

1p 15 Bekijk bron 16.

Op het bord staat: 'Orkaan op komst. Evacueer nu!'

In gebieden waar orkanen aan land komen, staan vaak waarschuwborden zoals die in bron 16. In gebieden waar vaak tornado's voorkomen heeft het weinig nut om dergelijke waarschuwborden te plaatsen.

→ Geef een reden waarom waarschuwborden zoals in bron 16 voor tornado's geen nut hebben.

Water

---

bron 17

Krantenartikel

24 juli 2020 – Afgelopen voorjaar zijn rond de Nationale Boomfeestdag landelijk 110.000 bomen uitgedeeld door Stichting MEERgroen. Stichting MEERgroen wil graag dat mensen de tegels in hun tuin vervangen door begroeiing.

- 1p 16 Lees bron 17.
Stichting MEERgroen wil af van betegelde tuinen zodat de wateroverlast door hevige neerslag vermindert.
→ Noem het onderdeel van de waterkringloop dat makkelijker gaat door het verwijderen van tegels uit tuinen.
- 2p 17 In de zomer is minder rivierwater voor drinkwaterproductie beschikbaar dan in andere seizoenen. Rivierwater is in de zomer vaak ook minder geschikt voor drinkwatergebruik.
→ Geef eerst een oorzaak van de slechtere kwaliteit van het rivierwater in de zomer.
→ Noem daarna een maatregel die in het voorjaar genomen kan worden om in de zomer over meer drinkwater te beschikken.
- 2p 18 Over het drinkwater in Nederland worden drie uitspraken gedaan.
Uitspraak 1: tijdens droge zomers stijgt het drinkwatergebruik.
Uitspraak 2: in Noord- en Zuid-Holland wordt water uit de duinen opgepompt voor drinkwaterproductie.
Uitspraak 3: in de hoger gelegen delen van Nederland bestaat de drinkwatervoorziening vooral uit grondwater.
→ Neem de cijfers 1, 2 en 3 van de uitspraken over op het antwoordblad en zet erachter of de uitspraak juist of onjuist is.
- 1p 19 Drinkwaterbedrijven gebruiken liever grondwater dan oppervlaktewater, omdat het grondwater vaak een betere kwaliteit heeft dan oppervlaktewater.
→ Geef een natuurlijke oorzaak waardoor grondwater vaak geschikter is voor drinkwaterproductie dan oppervlaktewater.

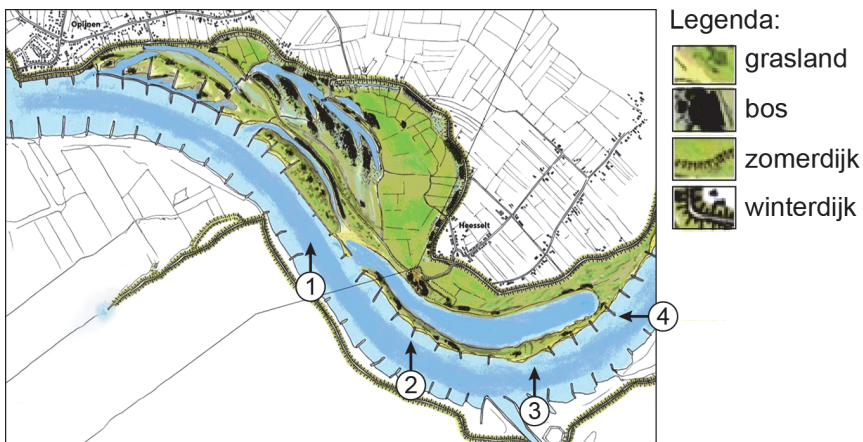
bron 18

Heesseltsche Uiterwaarden met nevengeul

bron 19

Ruimte voor de Rivier in de Heesseltsche Uiterwaarden

- 1p 20 Bekijk bron 18 en bron 19.
De foto in bron 18 is vanuit een bepaalde kijkrichting genomen.
Welke pijl in bron 19 geeft de juiste kijkrichting weer?
- A pijl 1
  - B pijl 2
  - C pijl 3
  - D pijl 4

- 1p 21 Bekijk bron 18 en 19.
In het kader van Ruimte voor de Rivier zijn de Heesseltsche Uiterwaarden opnieuw ingericht en is er een nevengeul aangelegd.
→ Beargumenteer of door de aanleg van een nevengeul de kans op overstromingen groter of kleiner is geworden.
Doe het zo:
- Kies eerst **groter** of **kleiner**.
  - Geef daarna een argument voor je keuze.

bron 20

Overstroomde Waalkade in Nijmegen

bron 21

Kaart en tekst met keuzemogelijkheden

Legenda:

 ligging Waalkade, Nijmegen

0 15 30 km

De Waal stroomt langs Nijmegen en verbindt het Duitse Ruhrgebied met de haven van ... **1** ... (Hamburg / Rotterdam).

Bij Nijmegen moeten binnenvaartschippers oppassen tijdens hoogwater. Ze zullen ... **2** ... (langzamer / sneller) moeten varen omdat de golfslag van het schip schade kan aanrichten aan gebouwen langs de Waalkade. Door de hogere waterstand neemt de doorvaarhoogte onder bruggen ... **3** ... (af / toe).

2p **22** Gebruik bron 20 en lees bron 21.

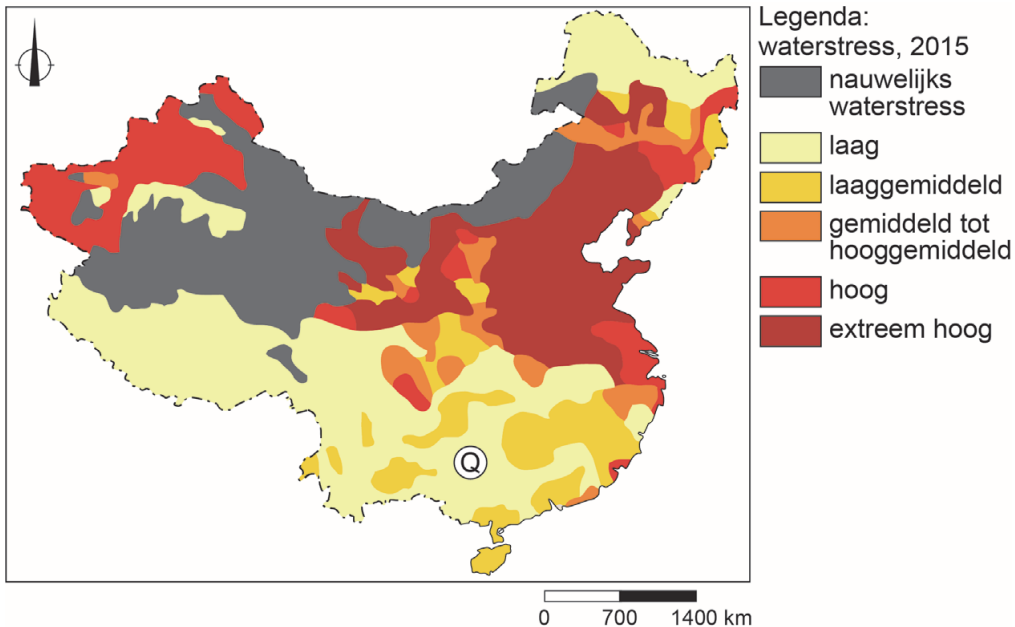
In bron 21 staat achter de cijfers 1, 2 en 3 een keuzemogelijkheid.

→ Neem de cijfers uit de tekst over op het antwoordblad en zet de juiste keuze erachter.

- 1p 23 In China wordt veel water verbruikt.
Welke sector gebruikt in China het meeste water?
A de huishoudens
B de industrie
C de landbouw

bron 22

Waterstresskaart, 2015

Toelichting: waterstress ontstaat als het watergebruik in een gebied groter is dan de beschikbare hoeveelheid water in het gebied.

- 1p 24 Bekijk bron 22.
Gebied Q is dichtbevolkt en er is veel industrie en landbouw. Toch is in Gebied Q sprake van lage waterstress.
→ Geef een natuurlijke oorzaak voor de lage waterstress.

bron 23

Aardappelplanten met druppelirrigatie in China

bron 24

Krantenartikel

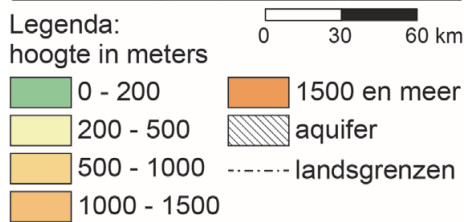
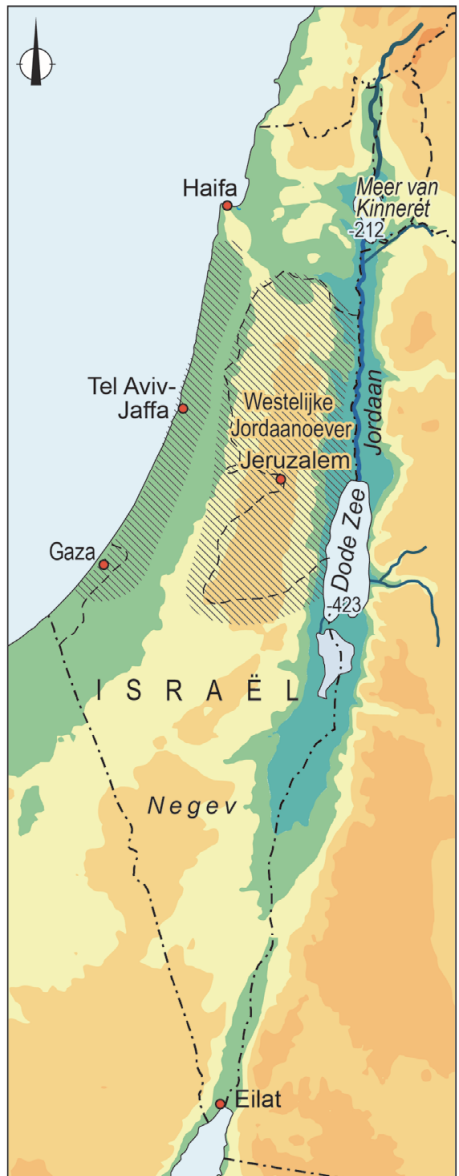
In de regio Heilongjiang worden aardappelen geteeld voor hun zetmeel. Voor deze teelt is voldoende regenwater aanwezig in Heilongjiang. In het drogere Binnen-Mongolië worden aardappelen van hogere kwaliteit en met een grotere opbrengst geteeld.

- 1p 25 Bekijk bron 23 en lees bron 24.
In China worden aardappelen onder verschillende omstandigheden geteeld.
- Beargumenteer of de foto in bron 23 in Heilongjiang of in Binnen-Mongolië gemaakt is.
- Doe het zo:
- Kies eerst **Heilongjiang** of **Binnen-Mongolië**.
  - Geef daarna een argument voor je keuze.

bron 25

Israël, reliëf en aquifers

2p 26 Bekijk bron 25.

Over de rivier de Jordaan worden drie uitspraken gedaan.

Uitspraak 1: beide aquifers worden gevoed met water uit de Jordaan.

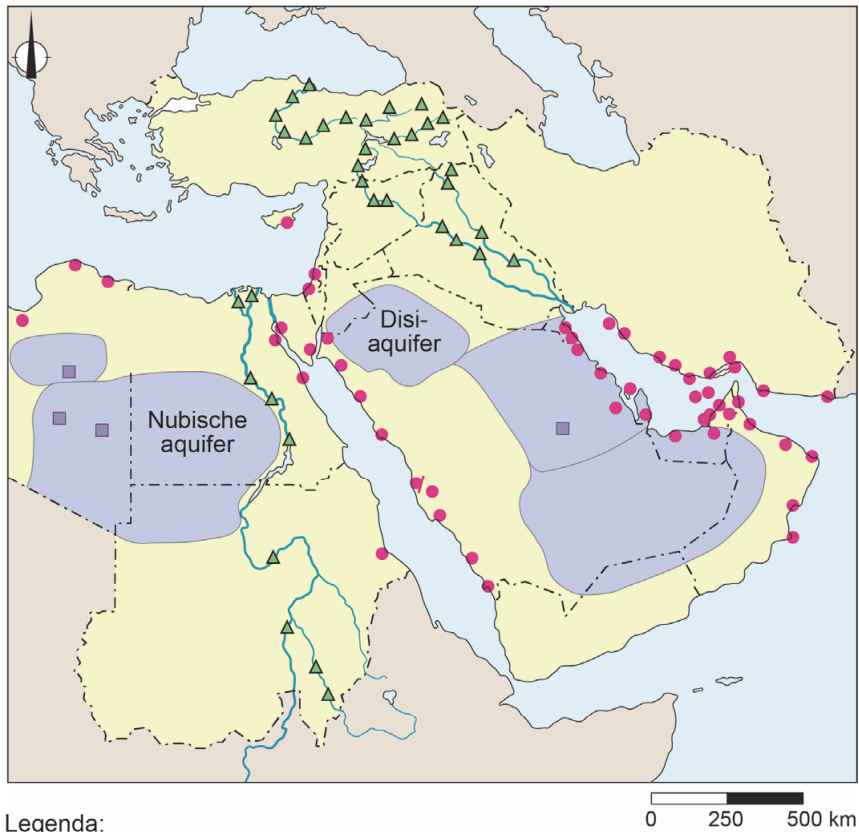
Uitspraak 2: de bovenloop van de Jordaan bevindt zich bij de Dode Zee.

Uitspraak 3: het stroomgebied van de Jordaan ligt in meerdere landen.

→ Neem de cijfers 1, 2 en 3 van de uitspraken over op het antwoordblad en zet erachter of de uitspraak juist of onjuist is.

bron 26

Waterprojecten in het Midden-Oosten

Legenda:

▲ stuwdam

● ontziltingsinstallatie(s)

■ winning ondergronds
fossiel water

■ aquifer

— rivieren

0 250 500 km

2p 27 Bekijk bron 26.

Over bron 26 worden drie uitspraken gedaan.

Uitspraak 1: ontziltingsinstallaties liggen aan of dicht bij de kust.

Uitspraak 2: op de kaart in bron 26 zijn uitsluitend stuwdammen in de boven- en middenloop van rivieren te zien.

Uitspraak 3: het gebruik van grondwater kan in het Midden-Oosten leiden tot conflicten tussen landen.

→ Neem de cijfers 1, 2 en 3 van de uitspraken over op het antwoordblad en zet erachter of de uitspraak juist of onjuist is.

bron 28

Krantenartikel

Problemen in de Nijldelta

29 januari 2014 – De dichtbevolkte Nijldelta, het landbouwgebied dat goed is voor twee derde van de landbouwproductie in Egypte, heeft last van kusterosie en problemen zoals verzilting van landbouwgrond.

1p 29 Lees bron 28.

De boeren in de Nijldelta krijgen te maken met kusterosie en ook met verzilting van de bodem. De verzilting kan veroorzaakt worden door verkeerde irrigatie door de boeren in de Nijldelta zelf.

→ Leg uit waardoor boeren zelf bijdragen aan de verzilting van de Nijldelta.

Doe het zo:

- Kies eerst of boeren bijdragen aan verzilting door **druppelirrigatie** of door **oppervlakte-irrigatie**.
- Geef daarna aan hoe die vorm van irrigatie bijdraagt aan verzilting.

bron 29

Rode Zee-Dode Zeekanaal project¹⁾

noot 1 Het project heeft last van technische en politieke problemen en ligt regelmatig stil.

bron 30

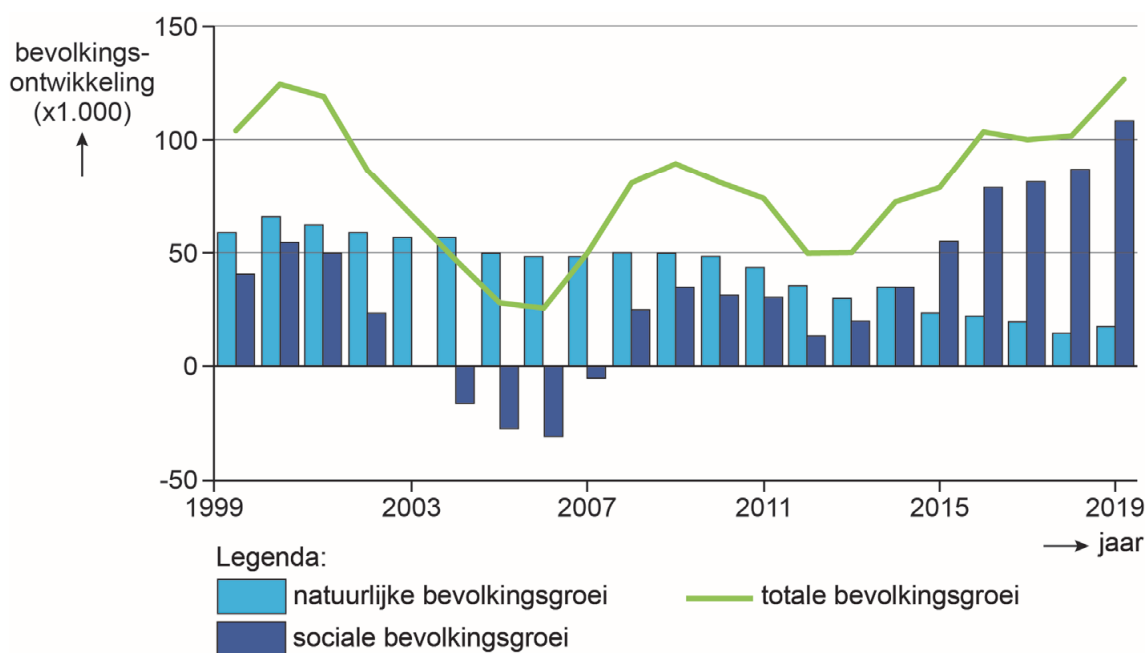
Krantenartikel

21 december 2019 – Sinds jaren ligt er een plan klaar om water tussen de Rode Zee, de (verdwijnde) Dode Zee en Amman te laten stromen. Een 180 tot 200 kilometer lange pijpleiding verbindt de Rode Zee bij de kustplaats Aqaba met de Dode Zee en Amman. Het zeewater wordt onderweg ontzilt. Uit de ontziltingsinstallaties komt zoetwater en heel zout restwater.

- 2p **30** Bekijk bron 29 en lees bron 30. Israël en Jordanië verdelen het water uit de Rode Zee tussen beide landen. Jordanië ontvangt (een deel van) het zoetwater en Israël het heel zoute restwater.
- Noteer de namen van beide landen onder elkaar op het antwoordblad en zet erachter waarvoor het land dit water gebruikt.

bron 31

Bevolkingsontwikkeling in Nederland, 1999 – 2019

2p 31 Bekijk bron 31.

Over bron 31 worden drie uitspraken gedaan.

Uitspraak 1: in 2006 had Nederland een vertrekoverschot.

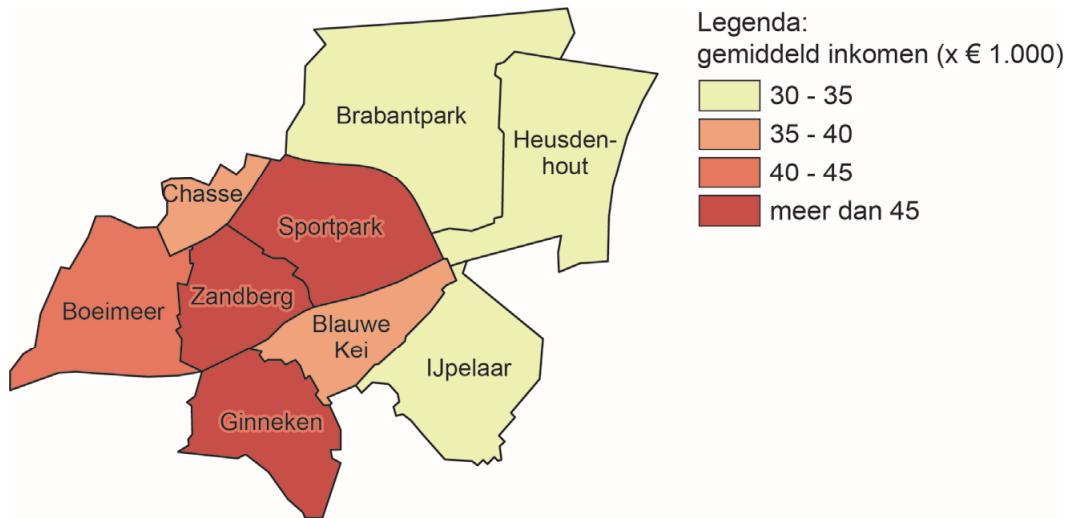
Uitspraak 2: sinds 2015 neemt de bevolking af door een sterfteoverschot.

Uitspraak 3: zowel in 1999 als in 2019 lag het migratiesaldo tussen 50.000 en 150.000.

→ Neem de cijfers 1, 2 en 3 van de uitspraken over op het antwoordblad en zet erachter of de uitspraak juist of onjuist is.

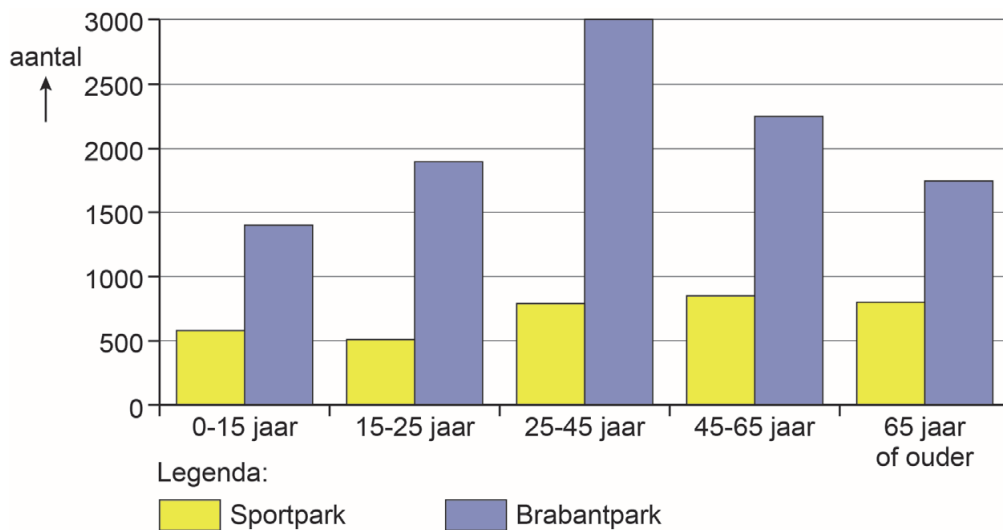
bron 32

Gemiddeld inkomen per inkomensontvanger in de wijken van Breda ten oosten van het centrum, 2017

bron 33

Inwoners naar leeftijd van de buurten Sportpark en Brabantpark, 2017

1p 32 Bekijk bron 32 en bron 33.

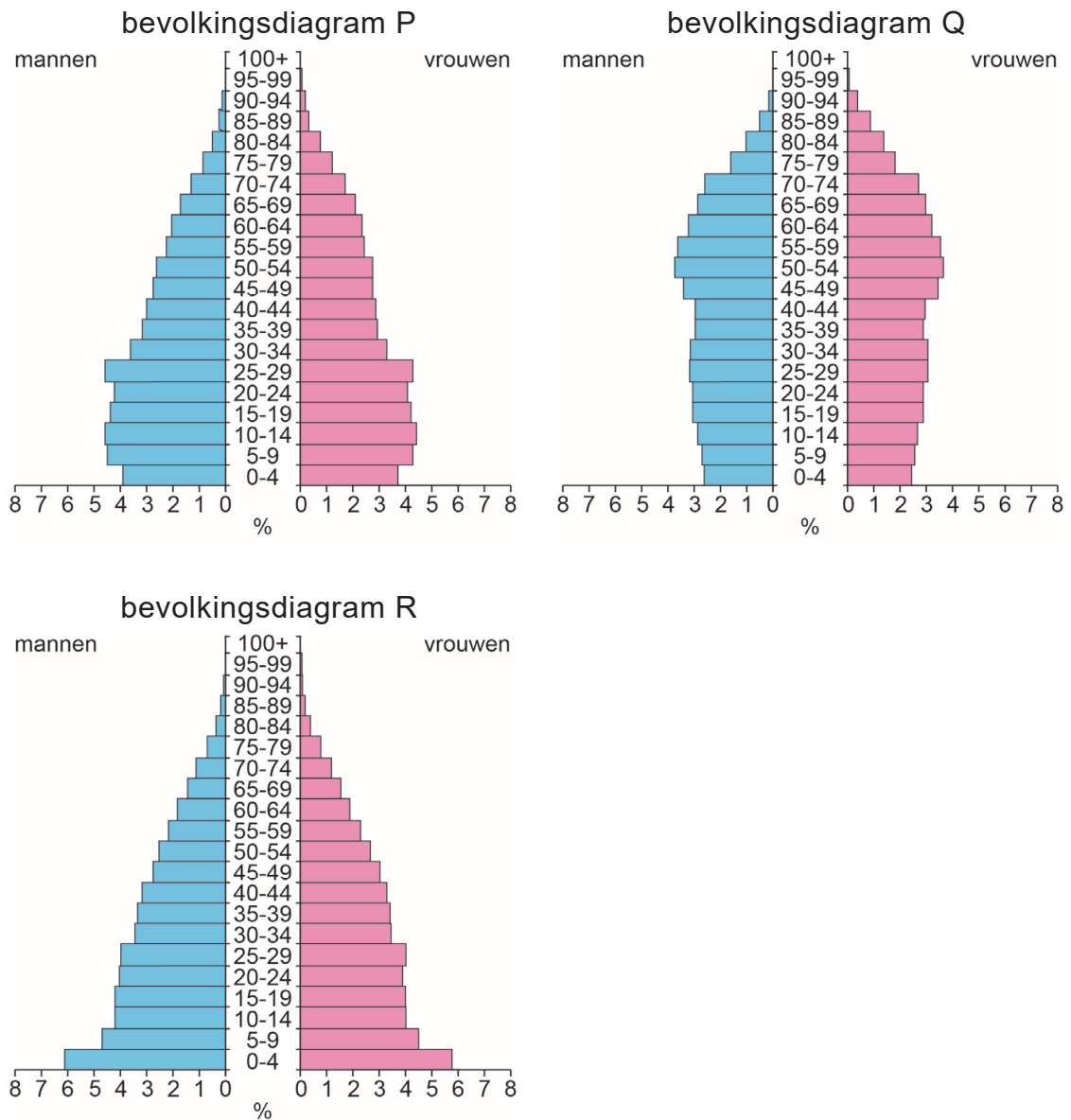
→ Beargumenteer welke bron het duidelijkst de sociaal-economische ongelijkheid tussen Sportpark en Brabantpark laat zien.

Doe het zo:

- Kies eerst **bron 32** of **bron 33**.
- Geef daarna een argument voor je keuze.

bron 34

Drie bevolkingsdiagrammen van Nederland

1p 33 Bekijk bron 34.

In bron 34 staan de bevolkingsdiagrammen van Nederland van 1950, 1975 en 2019 in willekeurige volgorde.

Waar staan de bevolkingsdiagrammen juist bij het jaartal?

	1950	1975	2019
A	bevolkingsdiagram P	bevolkingsdiagram Q	bevolkingsdiagram R
B	bevolkingsdiagram P	bevolkingsdiagram R	bevolkingsdiagram Q
C	bevolkingsdiagram R	bevolkingsdiagram P	bevolkingsdiagram Q
D	bevolkingsdiagram R	bevolkingsdiagram Q	bevolkingsdiagram P

- 1p **34** Regio's aan de randen van Nederland, zoals Noordoost-Groningen en Zuidoost-Drenthe, zijn krimpregio's. In krimpregio's dreigen voorzieningen te verdwijnen.

→ Beredeneer welke voorziening uit deze gebieden verdwijnt.

Doe het zo:

- Kies eerst de voorziening **voetbalvereniging** of **bejaardentehuis**.
- Geef daarna de reden waarom juist deze voorziening verdwijnt.

bron 35

Warenhuis de Bijenkorf

In 2013 ging warenhuis de Bijenkorf (met onder andere een vestiging op de Dam in Amsterdam) op luxe toer. Vijf van de twaalf winkels in Nederland werden gesloten. De overgebleven winkels kregen een veel luxere uitstraling en een veel luxer assortiment. Tussen 2016 en 2019 groeide de omzet van de Bijenkorf elk jaar, zowel in de winkels als online.

bron 36

Tekst met keuzemogelijkheden

De Bijenkorf had met het luxere assortiment als doel om nieuwe klanten aan te trekken. Door de inkoop van duurdere producten veranderde de drempelwaarde ... **1** ... (wel / niet).

Door de sluiting van de winkel in Groningen werd de reikwijdte van Bijenkorkklanten uit Groningen ... **2** ... (groter / kleiner).

Het verzorgingsgebied van de Bijenkorf ... **3** ... (groeide / kromp) door onlineshoppen.

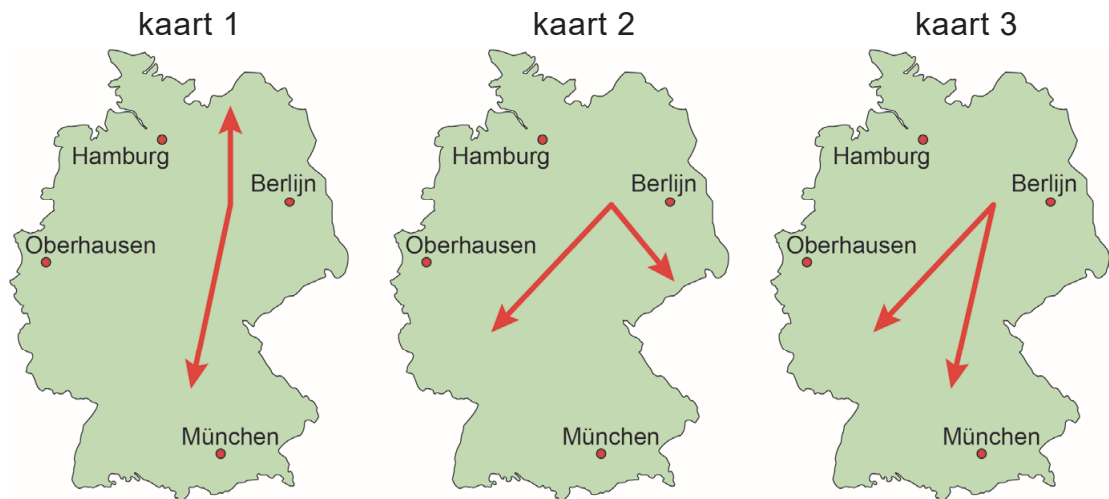
- 2p **35** Lees bron 35 en bron 36.

In bron 36 staat achter de cijfers 1, 2, en 3 een keuzemogelijkheid.

→ Neem de cijfers uit de tekst over op het antwoordblad en zet de juiste keuze erachter.

bron 37

Drie kaarten van Duitsland

1p 36 Bekijk bron 37.

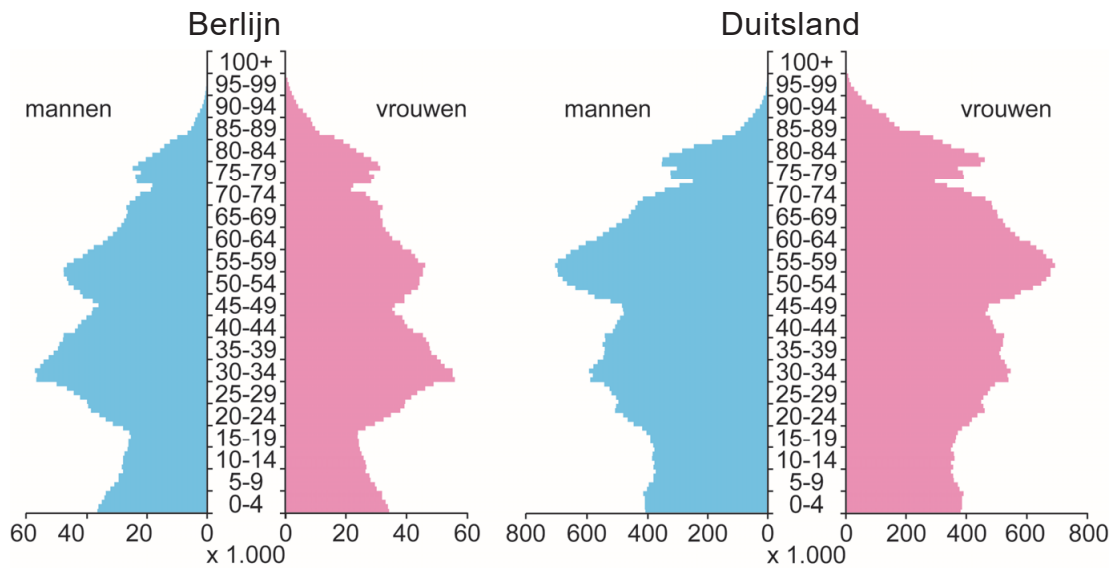
In de kaarten zijn met pijlen de belangrijkste binnenlandse migratiestromen met het oosten van Duitsland als vertrekgebied weergegeven.

Welke kaart geeft de juiste richting van de grootste binnenlandse migratiestromen vanaf 2010 weer?

- A kaart 1
- B kaart 2
- C kaart 3

bron 38

Bevolkingsdiagram van Berlijn en van Duitsland, 2019

1p 37 Bekijk bron 38.

Naar aanleiding van de bevolkingsdiagrammen in bron 38 worden twee uitspraken gedaan.

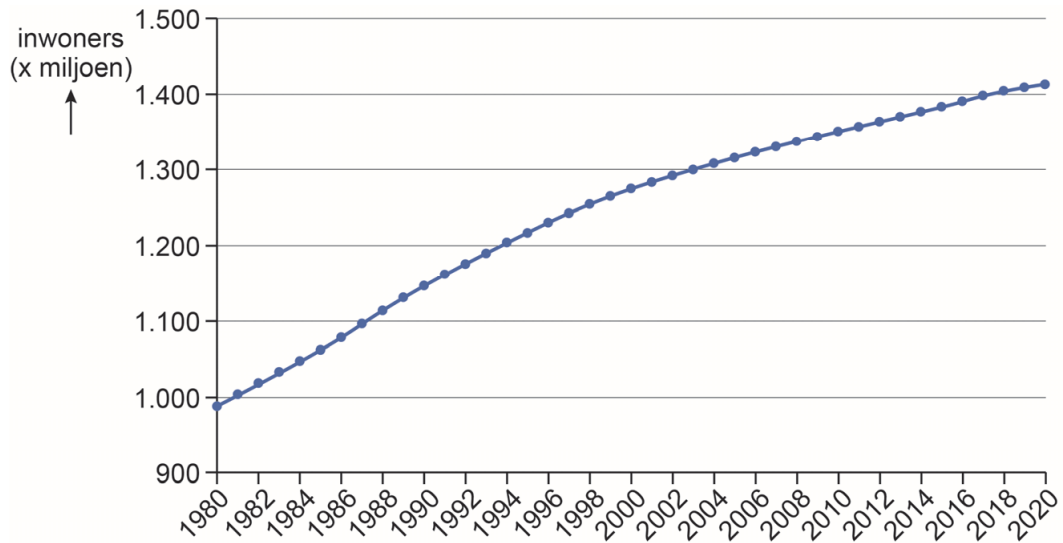
Uitspraak 1: in Berlijn is het percentage mensen tussen de 25 en 45 jaar hoger dan in heel Duitsland.

Uitspraak 2: tussen 2019 en 2040 zal Berlijn meer vergrijzen dan Duitsland als geheel.

→ Neem de cijfers 1 en 2 over op het antwoordblad en zet erachter of de uitspraak juist of onjuist is.

bron 39

Bevolkingsontwikkeling in China, 1980 – 2020

1p 38 Bekijk bron 39.

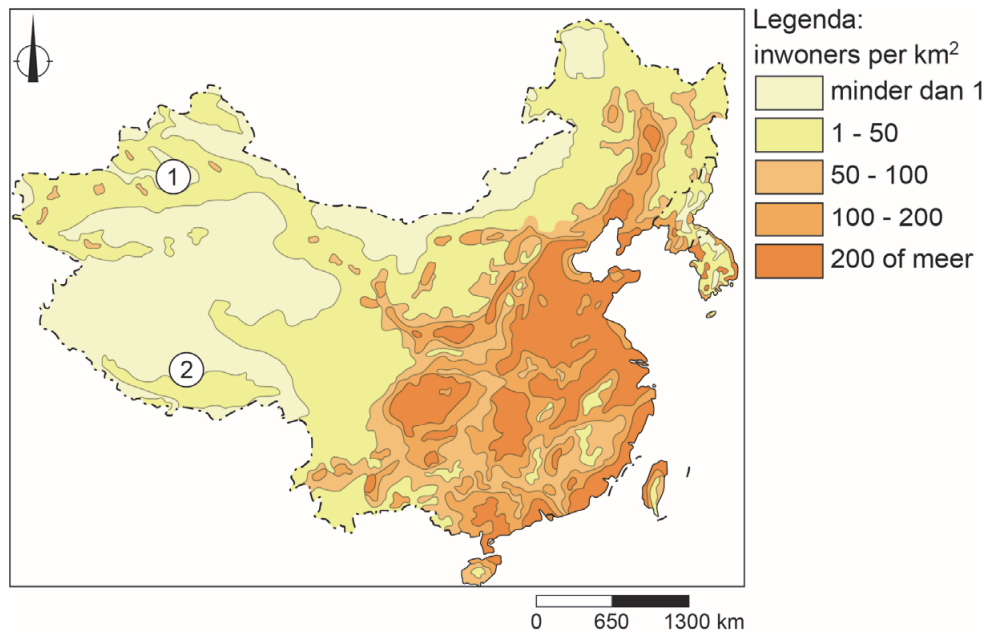
Over de bevolkingsontwikkeling in China worden twee uitspraken gedaan.
Uitspraak 1: in de periode 1980 tot 1990 is de bevolkingsgroei groter dan in de periode 2010 tot 2020.

Uitspraak 2: de bevolkingsgroei in China wordt onder andere veroorzaakt door de toegenomen levensverwachting.

→ Neem de cijfers 1 en 2 van de uitspraken over op het antwoordblad en zet erachter of de uitspraak juist of onjuist is.

bron 40

China, bevolkingsdichtheid

2p 39 Bekijk bron 40.

China heeft een ongelijke bevolkingsverspreiding. Het westen van China is dunbevolkt. In bron 40 zijn twee gebieden in het westen van China aangegeven met de cijfers 1 en 2.

→ Neem de cijfers 1 en 2 uit bron 40 over op het antwoordblad en noteer achter elk cijfer een andere natuurlijke oorzaak voor de lage bevolkingsdichtheid in dat gebied.

bron 41

Krantenartikel

In China doen ze alles voor een hukou, ook trouwen met een wildvreemde.

Steeds vaker betalen Chinezen voor een huwelijk met een vreemde. Soms scheiden ze daarvoor zelfs van hun echte partner. Het doel: het verkrijgen van een nieuwe hukou.

1p 40 Lees bron 41.

Over bron 41 worden twee uitspraken gedaan.

Uitspraak 1: stadsbewoners zonder hukou hebben recht op betaalbare huisvesting en onderwijs voor hun kinderen.

Uitspraak 2: versoepelen van het hukou-systeem leidt tot meer verstedelijking.

→ Neem de cijfers 1 en 2 van de uitspraken over op het antwoordblad en zet erachter of de uitspraak juist of onjuist is.

- 1p 41 Kledingfabrieken vestigden zich lange tijd aan de kust van China. Tegenwoordig zie je steeds meer kledingfabrieken in het binnenland. De kosten, bijvoorbeeld van de lonen en de grond, zijn in het binnenland namelijk veel lager dan aan de kust.
→ Geef nog een reden waarom de Chinese overheid wil dat meer kledingfabrieken van de kust naar het binnenland verhuizen.

bron 42

Shanghai in 1990 en in 2014

- 1p 42 Bekijk bron 42.
Tussen 1990 en 2014 is de bevolking van Shanghai flink toegenomen. Hierover worden twee uitspraken gedaan.
Uitspraak 1: tussen 1990 en 2014 nam de bevolking van Shanghai vooral toe door natuurlijke bevolkingsgroei.
Uitspraak 2: Shanghai heeft zijn snelle groei onder andere te danken aan de ligging aan de monding van de Chang Jiang.
→ Neem de cijfers 1 en 2 van de uitspraken over op het antwoordblad en zet erachter of de uitspraak juist of onjuist is.

bron 43

Luchtvervuiling in Beijing

- 1p 43 Bekijk bron 43.
Veel grote steden in China hebben regelmatig te maken met overlast door smog.
→ Noem een maatregel die de Chinese overheid de industrie kan opleggen om overlast door smog te verminderen.

bron 44

De Chinese deelfiets

Voor weinig geld een fiets huren waar je wilt met alleen een app. De fietsen zijn te gebruiken voor ongeveer 60 eurocent per keer. Er zijn geen stallingen waar de fiets verplicht teruggeplaatst moet worden. Gebruikers kunnen de fiets neerzetten waar ze willen.

- 1p 44 Lees bron 44.
Sinds 2016 kun je in de Chinese metropool Shanghai overal komen met een deelfiets. De overheid heeft heel bewust gekozen voor dit milieuvriendelijke plan.
→ Geef aan op welke manier het gebruik van deelfietsen bijdraagt aan een schonere lucht in Chinese metropolen, zoals Shanghai.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.